

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Program nauczania do umiejętności dodatkowej (DUZ) dla zawodu technik rybołówstwa morskiego 315215

Przygotowanie animacji czasu wolnego pasażerów

Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki

Konkurs nr POWR.02.15.00-IP.02-00-001/21 Opracowanie programów nauczania do umiejętności dodatkowych dla zawodów (DUZ) – II Etap (DUZ II)

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

2023

Spis treści

1. Założenia ogólne	3
1.1. Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej.....	3
1.2. Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy.....	4
2. Założenia organizacyjne	5
2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu DUZ.....	5
2.2. Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach DUZ.....	6
2.3. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu DUZ	6
3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej	6
4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej – Przygotowanie animacji czasu wolnego pasażerów.....	7
5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej	8
5.1. Przygotowanie animacji czasu wolnego pasażerów.....	9
6. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej	12
6.1. Obszary i wskaźniki ewaluacji.....	12
6.2. Przykładowe narzędzia ewaluacji	13
7. Wykaz proponowanej literatury.....	14
7.1. Literatura	14
7.2. Witryny internetowe	14

1. Założenia ogólne

Obecnie wzrost nowoczesnych technologii oraz ograniczeń połowowych ryb na morzu, w szczególności na Bałtyku, związany z gospodarką „rabunkową” poławianych ryb oraz dużym czasem, by odnowić te zasoby, spowodowały zmniejszenie zainteresowania zawodem technik rybołówstwa morskiego. Dodatkowo zmniejszenie liczby statków rybackich powoduje powolny zanik tego zawodu. Aby utrzymać zasoby ludzkie, rybackie jednostki pływające zamienia się w jednostki poławiające sportowo ryby na morzu lub, po dostosowaniu, jako statki uprawiające żeglugę pasażerską – w żegludze morskiej przybrzeżnej. „Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik rybołówstwa morskiego powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji RYB.03. „Pełnienie wachty morskiej i portowej na statku rybackim” (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego, Dz. U. 2019 poz. 991 z późn. zm.):

- 1) nawigacji i planowania podróży;
- 2) prowadzenia akcji ratowniczych i ratunkowych na morzu;
- 3) dbałości o statek i opieki nad ludźmi;
- 4) eksploatacji statku rybackiego”.

1.1. Krótki opis dodatkowej umiejętności zawodowej

Praca animatora czasu wolnego polega m.in. na:

- planowaniu i organizowaniu różnych form spędzania czasu wolnego oraz aktywnego wypoczynku dla odmiennych grup wiekowych dla osób przebywających na statkach;
- zapewnianiu rozrywki w postaci zorganizowanego programu animacyjnego uwzględniającego preferencje, stan zdrowia, zainteresowania odbiorców;

- wspieraniu osób w różnym wieku w zakresie aktywnego spędzania czasu wolnego, w tym: np. organizowaniu i prowadzeniu gier, zabaw, konkursów;
- organizowaniu imprez turystycznych, sportowych, rekreacyjnych dla osób przebywających na statkach;
- dobieraniu atrakcji, form i metod pracy do wieku uczestników podróży statkiem;
- organizowaniu zajęć tematycznych (rekreacyjnych, sportowych, rozrywkowych) dla różnych grup wiekowych,

1.2. Uzasadnienie ujęcia w programie nauczania zawodu dodatkowej umiejętności zawodowej, odnoszące się do potrzeb na rynku pracy

Rozwijająca się turystyka morska wymusza niejako potrzebę nabycia nowych umiejętności związanych z potrzebami rynku turystycznego. Dodatkowe kwalifikacje dają możliwości przygotowania się do pracy i rozwój w dziedzinie turystyki morskiej. Animator jest zawodem o charakterze usługowym, ukierunkowanym na organizację programu animacyjnego dla grup zorganizowanych lub osób indywidualnych w różnym wieku na statku. Jego podstawowym zadaniem jest zapewnienie turystom podróżującym statkiem rozrywek. Zachęca uczestników do aktywnego wypoczynku.

Praca animatora czasu wolnego polega na planowaniu, organizowaniu i prowadzeniu animacji (sportowych, plastycznych, teatralnych, muzycznych) oraz imprez rekreacyjno-sportowych sprzyjających wypoczynkowi, wzmocnieniu zdrowia i osiągnięciu dobrej kondycji psychofizycznej. Ponadto animator może podejmować działania w zakresie promocji zdrowego stylu życia.

2. Założenia organizacyjne

2.1. Liczba godzin przewidzianych na realizację programu DUZ (dodatkowej umiejętności zawodowej)

W zawodzie technik rybołówstwa morskiego wyodrębniona została jedna kwalifikacja:

RYB.03. Pełnienie wachty morskiej i portowej na statku rybackim.

Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla tej kwalifikacji wynosi 1190.

Tabela 1. Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie.

RYB.03. Pełnienie wachty morskiej i portowej na statku rybackim	1190
---	------

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 roku, poz. 639) w technikum pięcioletnim łączny tygodniowy wymiar godzin przeznaczony na kształcenie zawodowe wynosi 56. Do obliczeń przyjmuje się, że średnio w każdym roku jest 30 tygodni, co stanowi 1680 godzin. Różnica godzin między minimalną liczbą godzin – wynikająca z podstawy programowej kształcenia w zawodzie a liczbą godzin wynikającą z ramowego planu nauczania wynosi 490. Jest to liczba godzin, która może być przeznaczona na zajęcia w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych.

Na realizację programu dodatkowej umiejętności zawodowej – Przygotowanie animacji czasu wolnego pasażerów przeznaczono 30 godzin dydaktycznych, w tym 15 godzin wykładowych i 15 godzin na ćwiczenia praktyczne realizowane na statku rybackim.

Czas trwania dodatkowej umiejętności zawodowej obejmuje dwa semestry i jest ona realizowana w I i II semestrze klasy III. Proponowana liczba to 1 godzina w tygodniu.

2.2. Wymagane kwalifikacje osób prowadzących zajęcia w ramach DUZ (dodatkowej umiejętności zawodowej)

Wymagania kwalifikacyjne osób prowadzących zajęcia w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej określają przepisy Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 5 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia szkoleń i przeszkoleń oraz szczegółowych warunków przeprowadzania egzaminów praktycznych w morskich jednostkach edukacyjnych.

2.3. Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu DUZ (dodatkowej umiejętności zawodowej)

Wyposażenie dydaktyczne niezbędne do realizacji programu w ramach dodatkowej umiejętności zawodowej określają przepisy Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 5 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia szkoleń i przeszkoleń oraz szczegółowych warunków przeprowadzania egzaminów praktycznych w morskich jednostkach edukacyjnych.

3. Cele kształcenia – zadania zawodowe – określone dla dodatkowej umiejętności zawodowej

Po realizacji kształcenia w zakresie dodatkowej umiejętności zawodowej przygotowanie animacji czasu wolnego pasażerów, uczeń powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

1. planowania działań animacyjnych i rekreacyjnych w zgodzie z potrzebami oraz możliwościami pasażerów;
2. organizowania działań animacyjnych i rekreacyjnych, dobieranie odpowiednich przyrządów oraz sprzętu do realizacji zaplanowanych działań animacyjnych i rekreacyjnych pasażerów.

4. Wykaz efektów kształcenia określonych dla dodatkowej umiejętności zawodowej – Przygotowanie animacji czasu wolnego pasażerów

Tabela 2. Wykaz efektów kształcenia dla DUZ Przygotowanie animacji czasu wolnego pasażerów

Efekty kształcenia. Uczeń:	Kryteria weryfikacji. Uczeń:
1) charakteryzuje czas wolny.	- definiuje pojęcie czasu wolnego; - rozdziela rodzaje czasu wolnego uwzględniając czas trwania (czas krótki, czas średni, czas długi); - dobiera sposoby wykorzystania czasu z uwagi na jego przeznaczenie na rozrywkę, odpoczynek, hobby, zabawę, turystykę, sport.
2) określa formy i metody organizowania czasu wolnego.	- dobiera aktywności fizyczne, intelektualne, kreatywne do rodzaju czasu wolnego; - określa formy i metody organizowania czasu wolnego wspierające stymulację intelektualną; - określa formy i metody organizowania czasu wolnego wspierające aktywizację fizyczną; - określa formy i metody organizowania czasu wolnego wspierające pobudzanie kreatywności; - określa formy i metody organizowania czasu wolnego wspierające stymulację społeczną.
3) określa zalety organizacji czasu wolnego pasażerów.	- wskazuje korzyści wynikające z animacji czasu wolnego w zakresie stymulacji intelektualnej; - wskazuje korzyści wynikające z animacji czasu wolnego w zakresie aktywizacji fizycznej; - wskazuje korzyści wynikające z animacji czasu wolnego w zakresie pobudzania kreatywności; - wskazuje korzyści wynikające z animacji czasu wolnego w zakresie stymulacji społecznej.

5. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

Tabela 3. Plan nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej (DUZ) zredagowany w formie tabeli zawartej w regulaminie.

Nazwa przedmiotu/zajęć	Liczba godzin	Uwagi do realizacji (forma zajęć np. wykład, ćwiczenia praktyczne, zajęcia w zakładzie pracy, itp.)
Przygotowanie animacji czasu wolnego pasażerów.	15	Zajęcia teoretyczne wykład, 15 godz.
Praktyczne przygotowanie animacji czasu wolnego pasażerów.	15	Zajęcia praktyczne, 15 godz.
Łączna liczba godzin zajęć:	30	

5.1. Przygotowanie animacji czasu wolnego pasażerów.

Cele ogólne przedmiotu:

1. organizuje czas wolny pasażerów;
2. dobiera sprzęt oraz formy czasu wolnego.

Cele operacyjne przedmiotu.

Uczeń potrafi:

1. wykonać plan działań animacyjnych i rekreacyjnych w zgodzie z potrzebami oraz możliwościami pasażerów;
2. określać formy i metody organizowania czasu wolnego;
3. dobierać sprzęt do realizacji zaplanowanych działań;
4. określać zalety organizacji czasu wolnego pasażerów.

Tabela 4. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Wymagania – kryteria weryfikacji. Uczeń:	Uwagi o realizacji
				Etap realizacji
Przygotowanie i organizowanie czasu wolnego.	1. Pojęcie czasu wolnego. 2. Funkcje czasu wolnego. 3. Rodzaje animacji czasu wolnego. 4. Etapy planowania czasu wolnego. 5. Planowanie czasu wolnego. 6. Organizowanie czasu wolnego. 7. Nadzorowanie organizacji czasu wolnego.	30	• definiuje pojęcie czasu wolnego; • rozróżnia rodzaje czasu wolnego uwzględniając czas trwania (czas krótki, czas średni, czas długi); • dobiera sposoby wykorzystania czasu z uwagi na jego przeznaczenie na rozrywkę, odpoczynek, hobby, zabawę, turystykę, sport; • dobiera aktywności fizyczne, intelektualne, kreatywne do rodzaju czasu wolnego; • określa formy i metody organizowania czasu wolnego wspierające stymulację intelektualną; • określa formy i metody organizowania czasu wolnego wspierające aktywizację fizyczną; • określa formy i metody organizowania czasu wolnego wspierające pobudzanie kreatywności; • określa formy i metody organizowania czasu wolnego wspierające stymulację społeczną; • wskazuje korzyści wynikające z animacji czasu wolnego w zakresie stymulacji intelektualnej; • wskazuje korzyści wynikające z animacji czasu wolnego w zakresie aktywizacji fizycznej;	Zagadnienia realizowane w sali szkolnej lub sali komputerowej z rzutnikiem i dostępem do internetu.

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Wymagania – kryteria weryfikacji. Uczeń:	Uwagi o realizacji
				Etap realizacji
			- wskazuje korzyści wynikające z animacji czasu wolnego w zakresie pobudzania kreatywności; - wskazuje korzyści wynikające z animacji czasu wolnego w zakresie stymulacji społecznej.	

Warunki i procedury osiągnięcia efektów kształcenia (środki dydaktyczne, formy organizacyjne, metody nauczania)

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem:

- przybory malarskie, plastyczne i techniczne;
- instrumenty muzyczne i sprzęt nagłaśniający;
- piłki;
- chusty animacyjne;
- tuby, liny, worki i pachołki animacyjne;
- skakanki.

Propozycje metod nauczania:

- podające (wykład informacyjny, wyjaśnienie, pogadanka, opis);
- aktywizujące (dyskusja dydaktyczna, symulacje);
- programowane – z użyciem komputera;
- praktyczne (pokaz, ćwiczenia praktyczne w trakcie praktyk morskich).

6. Ewaluacja programu nauczania dodatkowej umiejętności zawodowej

6.1. Obszary i wskaźniki ewaluacji

Celem ewaluacji jest określenie jakości i skuteczności realizacji programu nauczania DUZ w zakresie osiągania efektów kształcenia oraz kryteriów weryfikacji określonych w programie DUZ.

Tabela 5. Ewaluacja programu DUZ.

Efekt kształcenia	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
1) charakteryzuje czas wolny.	Pozytywna ocena końcowa z zagadnień obejmujących dany efekt kształcenia. Warunkiem uznania oceny za pozytywną jest uzyskanie minimum 51% punktów podczas testu sprawdzającego teoretycznego lub praktycznego.	Testy osiągnięć słuchaczy, ocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia na podstawie zestawu pytań kontrolnych, zadania praktycznego lub wypowiedzi ustnej.	Pod koniec realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej.
2) określa formy i metody organizowania czasu wolnego.	Pozytywna ocena końcowa z zagadnień obejmujących dany efekt kształcenia. Warunkiem uznania oceny za pozytywną jest uzyskanie minimum 51% punktów podczas testu sprawdzającego teoretycznego lub praktycznego.	Testy osiągnięć słuchaczy, ocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia na podstawie zestawu pytań kontrolnych, zadania praktycznego lub wypowiedzi ustnej.	Pod koniec realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej.

Efekt kształcenia	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
3) określa zalety organizacji czasu wolnego pasażerów.	Pozytywna ocena końcowa z zagadnień obejmujących dany efekt kształcenia. Warunkiem uznania oceny za pozytywną jest uzyskanie minimum 51% punktów podczas testu sprawdzającego teoretycznego lub praktycznego.	Testy osiągnięć słuchaczy, ocena dokonywana przez prowadzącego zajęcia na podstawie zestawu pytań kontrolnych, zadania praktycznego lub wypowiedzi ustnej.	Pod koniec realizacji programu dodatkowej umiejętności zawodowej

6.2. Przykładowe narzędzia ewaluacji

Do przykładowych narzędzi ewaluacji można zaliczyć:

- test;
- zadanie praktyczne;
- test typu próba pracy;
- ćwiczenia praktyczne.

7. Wykaz proponowanej literatury

7.1. Literatura

1. Bączek J.: *Animacja czasu wolnego: praktyczny podręcznik dla animatorów*. Stageman Polska, Warszawa 2011.
2. Bączek J.: *Animacja w pigułce*. Stageman Polska, Warszawa 2011.
3. Bączek J.: *Od amatora do animatora*. Stageman Polska, Warszawa 2015.
4. Bączek J.: *Psychologia eventów*. Stageman Polska, Warszawa 2011.
5. Brzezińska M., Grackowska M., Kwaśniewska A.: *Aktywizator seniorów. Scenariusze zajęć*. Difin, Warszawa 2015
6. Kozdroń A.: *Scenariusze zajęć i zabaw dla wychowawców, pedagogów, animatorów kultury i rodziców*. Difin, Warszawa 2014.
7. Kozdroń A.: *Wychowanie przez zabawę. Projekty i gry w kształtowaniu kluczowych kompetencji u dzieci i młodzieży*. Difin, Warszawa 2015.
8. Litwicka P.: *Metodyka i technika pracy animatora czasu wolnego*. Proksenia, Kraków 2014.
9. Mazepa T.: *Animacja kultury w praktyce edukacyjnej*. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2017.
10. Pięta J.: *Pedagogika czasu wolnego*. Frel, Warszawa 2014.
11. Podwysocka J.: *Animator czasu wolnego*. Dobry eBook, Kraków 2012.
12. Sosnowski T., Danielewicz W., Sobecki M.: *Pedagog jako animator w przestrzeni życia społecznego*. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016.
13. Wiśniewska-Salamon I. (red.): *Dyrygent : animator, pedagog, artysta*. Instytut Muzyki Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2018.

7.2. Witryny internetowe

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <https://praca.gov.pl> [05.06.2023]
- Charakterystyka zawodu animator rekreacji i czasu wolnego: <https://www.praca.pl/s-animator,rekreacji,i,czasu,wolnego.html?p=animator+rekreacji+i+czasu+wolnego> [05.06.2023]
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie technik obsługi turystycznej 422103: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/422103.pdf [05.06.2023]
- Klasyfikacja zawodów i specjalności: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci> [05.06.2023]
- Klasyfikacja zawodów i specjalności: <http://www.klasyfikacje.gofin.pl/kzis/index.php?fraza=animator+rekreacji+i+organizacji+czasu&action=szukaj&klas=kzs>
- Kursy zawodowe: <https://zak.edu.pl/oferta-edukacyjna/kursy> [05.06.2023]
- Ministerstwo Sportu i Turystyki: <https://www.msit.gov.pl> [05.06.2023]
- Opinia o uczelniach: <https://opinieouczelniach.pl/katalog-zawodow/animator-rekreacji-i-organizacji-czasu-wolnego> [05.06.2023]
- Opis kursu: <http://akademiaanimatora.pl/zapisz-sie-na-szkolenie> [05.06.2023]
- Opis kursu: <https://kreatorzyimpres.pl/kursy-animatorow> [05.06.2023]
- Opis kursu: <http://www.animacja-stageman.pl> [05.06.2023]
- Opis kursu: <https://www.animatorczasuwolnego.pl> [05.06.2023]
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl> [05.06.2023]
- Portal Wynagrodzenia.pl: <https://wynagrodzenia.pl/wyszukiwarka?q=animator> [05.06.2023]

- Praca i zarobki animatora: <https://www.pulshr.pl/praca-tymczasowa/jak-zostac-animatorem-praca-zarobki-wymagania,33713.html> [05.06.2023]
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl> [05.06.2023]
- Przykładowe zarobki animatorów na własnej działalności gospodarczej: <https://kreatorzymimpres.pl/cennik-uslug> [05.06.2023]
- Sektorowa Rama Kwalifikacji dla Sektora Turystyki (SRKT): <http://kwalifikacje.edu.pl/sektorowa-rama-kwalifikacji-dla-turystyki> [05.06.2023]
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus> [05.06.2023]
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> [05.06.2023]
- Zgłoszone uwagi do aktu prawnego: <https://www.mpips.gov.pl/download/gfx/mpips/pl/defaultopisy/9915/1/1/Zetawienie%20zgloszonych%20uwag%20uzp.%20o%20uwage%20GIODO.doc> [05.06.2023]
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000991> [05.06.2023]